

Beretning generalforsamling FVJ d.25-5-2020

Velkommen til FVJ's helt usædvanlige form for generalforsamling.

Da vi i bestyrelsen for 4 uger siden besluttede at fastholde datoen for vores GF var vi alle ret overbeviste om at Statsminister Mette Frederiksen ville åbne op for forsamlinger på mere end 10 personer, og vi besluttede samtidig at plan B var at holde fast i datoen i aften og holde det digitalt. Og statsministeren åbnede som bekendt ikke for mere end 10 prs.og derfor holder vi det digitalt i dag, og det skal vi have det bedste ud af.

2019

2019 Var et ok år at være landmand i for de fleste driftsgrene bortset fra mink, som virkelig har haft det svært og stadig har meget lave priser. Men en mærkelig situation at vi havde tørke i 2018 og var ved at skylle væk da regntiden gik ind i efteråret 19 og først stoppede en måned før forårsarbejdet her i 2020, for derefter at skulle vande 5 uger efter.

Sagro og medlemmer og regnskab

I 2019 havde vi Indtægter på 764 tkr. og Omkostninger på 1 mio, hvoraf den største del betales videre til LF, og til driften af Politisk sekretariat. Resultat af primær drift var -294 tkr. Vores del af Sagro's resultat på 14 mio kr er 1 mio. kr. Årets resultat for Familielandbruget VEST-Jylland er efter skat 414 tkr. Og det anser vi i bestyrelsen som tilfredsstillende.

Ny kontingentopkrævning

Der er jo indført en ny kontingentmodel, som er mere retvisende. Det har været et rigtig stort arbejde at få det indført, men nu skulle det køre, og tak for at I har taget godt imod modellen og tak til jer, der har fået det lykkes i Sagro og vores politiske sekretariat 😊

Multifunktionel jordfordeling

I februar sidste år kom L&F og DN jo med udspillet "Fælles Løsninger" om udtagning af 100 000 ha lavbundsjord til gavn for natur, miljø og klima via multifunktionel jordfordeling. Der var straks bred politisk opbakning til forslaget fra alle folketingets partier, som resulterede i at der på finansloven i efteråret blev afsat 200 mio kroner om året de næste 10 år. Det er et resultat, der virkelig har sat vores erhverv i et godt lys, og det blev kun muligt fordi vi aktiv har søgt dialogen med DN på trods af der er mange punkter, hvor vi ikke er enige.

Jeg er ikke et sekund i tvivl om at det gode møde vi, her i Familielandbruget VEST-Jylland, havde hos Inger og Ejner Thomsen i efteråret 2018 med DN's nyvalgte formand Maria Gjerding Reumert

var med til at gøde jorden for at aftalen om multifunktionel jordfordeling overhovedet kunne realiseres.

Nu da pengene er afsat til multifunktionel jordfordeling og de bevilges, hvor det giver bedst mening, der hvor der er stor opbakning og der hvor man kommer længst for pengene, så må vi jo også på banen her i vores område. Der er allerede gang i noget ved Tim Å og har nogle af jer ønsker om at være med i det projekt eller andre jordfordelingsprojekter, tager du blot kontakt til Niels Kristian Fruergaard i Sagro.

For det er jo ingen hemmelighed at der er penge at hente i også helt almindelige erhvervsrettet jordfordeling, for det koster ofte 20-50øre mere pr.FE at bjerge foder i flere sogne eller ca 300 kr pr ha pr km pr år. DVS har du 10 ha 5 km væk fra gården koster det ca 1500kr ekstra pr ha pr år. Det bliver trods alt til mange penge, så hermed en opfordring, der kan spare tid og penge, give bedre omdømme og gøre bedriften mere klimavenlig. For det bliver aldrig mere oplagt end nu, hvor der også er en del jord til salg, og det er en meget vigtig motivationsfaktor, for at gå ind i et projekt, hvis du både får din jord tættere på OG mulighed for at købe mere. SÆT i gang!!

En vigtig pointe om aftalen mellem DN o L&F "Fælles Løsninger" er at den er baseret på frivillighed, dialog og compensation.

§3arealer

Og netop principperne om frivillighed, dialog og fuld compensation er nøglen til et godt samarbejde med os lodsejere. Lige nu sker det stik modsatte omkring lovforslaget om at forbyde brug af kvælstof og pesticider på §3 jord. Mange vil lide store tab, ingen erstatning på nær helt få tilfælde, som vi slet ikke kender kriterierne for, der er ingen positive incitamenter og ingen dialog.

Det tror jeg i alle vil give mig ret i at det er rigtig dårlige forudsætninger for at have et godt samarbejde om noget overhovedet, og det er virkelig en kæp i hjulet for vores tillid til politikere og embedsmænd, for da loven blev indført i 1992 blev vi lovet at den ikke ville få konsekvenser for den fortsatte drift.

Jeg har her for 2 uger siden været i foretræde ved miljøudvalget om sagen og vi arbejder både her lokalt og nationalt hårdt på at loven tages af bordet igen, eller hvis den gennemføres arbejder vi med en tilpasning af den. Men det ser rigtig svært ud.

Sælgerpantebrev

Ting ta'r tid og det har virkelig taget lang tid at få politisk realiseret Familielandbrugets mærkesag "sælgerpantebrevsmodellen", som endelig lykkedes lige før jul med virkning fra 1. januar i år. Det har jeg rigtig mange her lokalt at takke for, som har stillet op igen og igen,- år efter år med argumenter om hvorfor en lovændring var nødvendig.

Tak til jer alle: tak til landmand Jens Peter Mølleskov og tak til Dennis Flydtkjær fra DF, og ikke mindst tillykke til Frederik Djernæs og Jesper og Mette Bidstrup fra Bøvl, som realiserede den første handel med den nye pantebrevsmodel, og er blevet verdensberømt i Danmark for det. Et stort tillykke til kommende nystartede landmænd og sælgende landmænd, som kan bruge modellen.

Pantebrevsmodellen er slet ikke løsningen på hele generationsskifte problematikken, men et vigtigt værktøj i værktøjsskassen til at vi kan få realiseret flere ejendomshandler til selveje. **Og jeg vil love at vi stadig holder næsen i sporet om hvordan vi får meget mere gang i generationsskifte på alverdens måder, for det er altafgørende for at holde liv i landdistrikterne og for at holde demokratisk gang i vores erhverv og vore andelsselskaber.** Der er nemlig fortsat stor pres på at alt skal være større og det bliver hele tiden dyrere at være lille, men det er kun fantasien, der sætter grænser for hvordan flere unge kan komme ind i erhvervet.

Jeg snakker med mange unge fra landbrugsskolerne og rigtig mange af dem vil gerne ud og have en overskuelig bedrift til en pris, der gør dem robuste, der giver dem økonomisk plads til bump på vejen, som tørke, for meget vand og svingende priser.

Belåningen er en udfordring og det har den altid været, og det kan godt være at banker og kreditforeninger og sælgerfinansiering ikke altid slår til, men så er der altså stadig 800mio kroner resten af det her år, der kan lånes af Vækstfonden. Ja til en høj rente, men en del steder er netop vækstfondens yderste penge det sidste vigtig skub til at handlen kan realiseres. Crowdfunding, som er en alternativ finansiering, kan også blive en afgørende finansiering fremover.

Klimamøde, bæredygtighed og arbejdssikkerhed

I det forgangne år er klima kommet højere og højere på dagsordenen og det har også præget arbejdet i vores forening. Både i Sagro og lokalt har vi haft møder med fokus på klima og bæredygtighed, og Klima- og biodiversitetsudfordringen er helt sikkert kommet for at blive.

I Familielandbruget arbejder vi især med 4 af verdensmålene og det er mål nr.2:stop sult, nr.4 kvalitetsuddannelser, nr.13:klimaindsatsen og mål nr.15: livet på land. De mål indtænker vi så meget vi kan i vore kommende arrangementer. Og vi er godt i gang, for vi havde et vellykket møde om bæredygtighed hos Kirsten og Frederik Djernæs i efteråret, hvor stort set alle vore 4 verdensmål var på programmet.

Vi havde også et stort og meget informativ **arbejdsmiljømøde** i efteråret, der var velbesøgt og virkelig gav stof til eftertanke for os alle. Der er rigtig mange motiverende måder at forbedre vores alles arbejdsmiljø på, på vore gårde, uanset størrelse, og det kan jeg kun på det kraftigste opfordre til. Der er ingen tvivl om at jo bedre arbejdsklima og arbejdsforhold, der er på en arbejdsplads, jo gladere medarbejdere får man og jo bedre og mere sikkert bliver bedriften drevet, og det er der bundlinje i.

Hjortevildt og bramgæs

Hjortevildt er og bliver en udfordring på grund af store markskader. Bestanden vokser, og dermed er det samme udfordring, som vi har med BRAMGÆS!

Antallet af bramgæs i Vesteuropa er de sidste 40 år steget fra ca. 20.000 styk til op imod 1,5 millioner gæs. Når gæssene slår sig ned fra oktober til slutningen af maj i det vestjyske kan det opleves som en hel invasion.

Bramgåsen trives så godt, fordi den har tilpasset sig at søge føde som spildkorn, kartoffel og majsstub, men særligt udsat er vinterafgrøder og græsmarker.

For den enkelte landmand er der tale om store afgrødeskader. Men bramgåsen er fredet af EU, og vi får nok ikke en egentlig jagttid på fuglene. Der er pt. ikke noget hjælp at hente ved myndighederne og den eneste løsning for de ramte landmænd er at ændre sit sædskifte.

Mange ting er forsøgt for at skræmme gæssene væk, men ingen tiltag har god effekt på den lange bane. Der findes ikke kompensationer og i sidste ende er det landmanden der betaler regningen.

Der er arbejdet hårdt med det her på EU plan her i nordeuropa, og det sidste, der er besluttet er at hver land skal prøve at skaffe så meget dokumentation, som muligt på landmænds afgrødetab fra Bramgæs. Hvis vi kan dokumentere hvor store skader de gør, kan det måske skubbe til en ændring af forvaltningen af dem. Vi diskuterer lige nu i foreningerne bag Sagro om vi skal sætte en registrering i gang i vores område, ser I en behov for det? Det vil jeg da meget gerne høre jeres mening om?

Sagro og øvrig politisk

Sammen med de øvrige foreninger i Sagro arbejder vi med rigtig mange dagsordner såsom vandrådsarbejdet, som Svend Bodholt har bidt sig fast i, der arbejdes med fortsat sikring af markvanding, minivådområder, grønne råd, jordfordeling og mange andre vigtige emner. Og netop fordi vi er med i det gode fællesskab og vores dygtige politiske sekretariat, kan vi arbejde på rigtig mange fronter for jer medlemmer og det vil vi fortsat gøre, både her lokalt, nationalt og på EU-niveau.

Det er nemlig helt sikkert at udfordringer for vores erhverv fortsætter, -ikke mindst set i lyset af seneste EU udspil, der hedder "Farm to fork" på dansk "fra gård til gaffel" som er en strategiplan for, hvor EU vil have os landmænd hen i 2030. I planen lægges der op til at pesticidforbruget skal halveres, og at tab af næringsstoffer sættes ned med mindst 50%,- begge dele dog sandsynligvis med respekt for landenes udgangspunkt. Der er jo allerede nu stor pres på hvilke pesticider, der må anvendes især i kartofler, og andre special afgrøder. Det arbejder Martin Alstrup meget med via planteudvalget. Så det ser ud til at blive en rigtig svær opgave. Kvælstofindsatsen er der her i DK jo også fuld fokus på at få gjort mere målrettet og få flere virkemidler i brug, men en yderligere stramning, som EU ligger op til ser rigtig svært ud.

I "Farm to Fork" biodiversitets-strategien ligger man op til at 10% af landbrugsarealet i EU skal genetableres som værdifuld natur. Jeg er ikke i tvivl om at der skal gøres meget mere for biodiversiteten, men jeg mener helt klart det skal gøres måltrettet, så det er de i forvejen næringsfattige jorde og jord med høj natur værdi, der skal omlægges til større sammenhængende naturområder.

I biodiversitets-strategien foreslå man også at EU's økologiske areal skal øges fra 8% i dag til 25% i 2030. Meget ambitiøs og nok svær at nå, men det er i hvert fald meget vigtig at den økologiske produktion både herhjemme og i EU er markedsdrevet, så man ikke slår bunden ud af priserne, og det ikke længere er økonomisk bæredygtig at være økolog.

Den omtalte strategi skal udmøntes i handleplaner i løbet af de næste 2-3 år og dem vil vi via L&F og i familielandbruget gøre alt for at få indflydelse på, så tiltag indføres med dialog, nyeste viden, positive incitament fremfor erstatningsfri regulering, så vi kan bevare et konkurrencedygtig landbrugserhverv her i landsdelen, i DK og i EU.

MEN vi er så få landmænd, så min helt klare overbevisning er at vi kun kommer helskindet igennem denne proces, hvis vi arbejder stærkt sammen i hele erhvervet: store som små, konventionelle og økologer, vore virksomheder og ikke mindst at vi arbejder tæt sammen med de grønne organisationer. Det er min grundholdning og det arbejder jeg for her i Familielandbruget VEST-Jylland og alle andre steder, hvor jeg har indflydelse.

Vi står overfor en kæmpesvær og vigtig dagsorden, som kræver opbakning fra jer og fra nye medlemmer. Vi arbejder stærkt på at få flere medlemmer, da ALLE der bor på landet på et landbrug burde være med til at støtte op om alle de vigtige dagsordner vi, som landmænd, er en vigtig del af løsningen på. Opfordre gerne naboen eller landmænd fra din omgangskreds til at blive medlem. Vi vil byde hver eneste velkommen 😊

Manglende betaling for naturpleje

Da fødevareministeren var på besøg i Birk her i februar fik vi, og især Nina Svanborg fra vores bestyrelse, ham grundig gjort opmærksom på hvor ødelæggende det er for vores erhverv, når alverdens betalinger fra landbrugsstyrelsen lade vente på sig og især betalingen for naturpleje er utrolig meget forsinket. Regninger skal jo løbende betales hos os landmænd og derfor er det helt uanstændig at staten ikke betaler skyldige beløb til landmænd, som de undskylder sig med er forsinket pga.IT problemer. Jeg skrev følgende opslag på FB:

"På vores landbrug er vi meget afhængige af at alt IT virker til bl.a. vore malkerobotter og det skal det og gør det 24/7 - 365 dage om året. Når der er knas med vores IT får vi omgående hjælp, så det i løbet af få minutter eller få halve timer kører 100% igen.

I Corona tiden er IT overalt i vores land blevet opgraderet, og det virker langt de fleste steder upåklageligt og særlig tak for at der er meget styr på det på vore sygehuse.

MEN Landbrugsstyrelsen bruger konstant undskyldningen om problemer med deres IT, som får skyld for at 4700 landmænd endnu ikke har fået 140 millioner kr.udbetalt, selv om de er lovet det i meget lang tid. Vi har i DLBR vældig dygtige IT afdelinger, der sikkert kan hjælpe

styrelsen, hvis det ER IT problemer. Hvis viljen til at løse det er der, så er der også en vej, så jeg håber vi ser resultater og fuld gang i udbetalingerne i næste uge som lovet.”

Nu er der så kommet lidt gang i udbetalingerne, men det går langsomt og det er en sag vi fortsat vil følge tæt.

Puljer - kun til de helt store projekter.

Ejnar Thomsen er på trods af sin situation en af mine gode aktive bestyrelsesmedlemmer jeg har, og han var hurtig på tasterne med at skrive til mig, da L&F's Vækstudspil "Vejen frem" kom her midt i april. Det drejer sig om tilskud til modernisering af slagtesvinestalde, som er skruet så omstændig sammen at det kun er de helt store projekter, der har en chance for at få fra puljen.

Det er ganske vist, for Ejnar har selv søgt om puljen og har på skrift fra deres rådgiver, at deres projekt er for lille til at kunne komme i betragtning, som et økonomisk rentabelt projekt. Det er virkelig møghamrende træls, da også små og mellemstore landbrug bør have mulighed for at kunne få del i de penge vi alle er med til at betale indtil fra hver eneste hektar.

Vi har i Familielandbruget længe arbejdet med problematikken, og det her er endnu en skub til at vi snarest vil have dilemmaet op på højeste niveau i L&F. Klima-og miljøvenlige stalde bør ikke kun være for godsejere og megafarme, det er for os alle.

Opfordre til kaffebordsmøder

Ja der er masser af politiske udfordringer at arbejde med og vi har i bestyrelsen planer om at lave nogle kaffebordsmøder eller havebordsmøder her i løbet af det næste halve år. Så har du emner vi skal have diskuteret eller gøre noget mere ved så er de meget velkomne, og vi skal nok få arrangeret det. Nogle af emnerne vi har luftet der kunne være interessant at diskutere er: Muligheder indenfor "socialfarming" for mange landbokvinder har faglige ressourcer inden for det menneskelige område.

Et andet forslag til emne er "landbrugets rolle i det store perspektiv i fremtiden". Men alle forslag er velkommen og vi tænker at vi bare skal være en lille flok på en 6-8-10 stykker og gerne med deltagelse af nogen vi slet ikke er enige med og af nogen, der ved ekstra meget om pågældende sag.

Tak

Jeg vil gerne takke bestyrelsen for godt samarbejde og takke vores lokalforening Faml.MidtVest for jeres gode indsats. Også en tak til jer der sidder i øvrige udvalg og tak til alle øvrige samarbejdspartnere. En særlig tak til vores nu næsten afgangende sekretær NK. Fruergaard for din utrættelige indsats, og mange tak til vores nye sekretær Ulla Bækman for dit mod og gå-på-mod med at servicere os, det er også en fornøjelse at arbejde sammen med dig.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg komme tilbage til den helt usædvanlige Corona situation vi har været i de sidste 2,5 måned. Vi har i landbruget leveret alle de fødevarer folk har haft behov for til UG, og vi er som landmænd også blevet serviceret fantastisk godt med foder, såsæd, reparationer, reservedele, dyrlæge, rådgivning og en masse andet. Ja vi har som erhverv næsten ikke mærket corona situationen driftsmæssigt på vore gårde, desværre med undtagelse af prisfald på nogle varer. Men hele verden har jo været gået mere eller mindre i stå og mange står i en forfærdelig situation, som de f.eks gør i Afrika, hvor det gælder liv og død om de overhovedet kan få mad.

Landbrugets omdømme er løbende de seneste år blevet bedre og jeg tror at corona situationen yderligere har styrket vores omdømme og det skal vi bevare, styrke og bruge klogt, så vi stadig har et stærkt landbrug i DK og EU.

Da bor vi trods alt i et heldigt land, hvor vi har en rigtig god økonomisk og sundhedsmæssigt sikkerhedsnet, og hvor jeg tror vi hurtig vil lære af den krise vi forhåbentlig snart er på vej ud af. Landmænd har jo altid været forandringsparate og mange møder og rådgivningsbeøg vil sikkert fremadrettet blive klaret via Web som i dag, men lige netop en generalforsamling virker nu bedst live og personligt overfor hinanden.

Og i bestyrelsen glæder vi os til at vi kan mødes igen. Følg med på vores hjemmeside og på Facebook om de kommende arrangementer. Vi har både en markvandring og et generationsskiftemøde i kalenderen.

TAK!